

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

*Акціонерам та Правлінню
Публічного акціонерного товариства «Полікомбанк»
Національному банку України*

ЗВІТ ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Ми провели аудит фінансової звітності публічного акціонерного товариства «Полікомбанк» (далі – «Банк»), що додається, яка включає звіт про фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2016 року, звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, звіт про рух грошових коштів та звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився зазначеною датою, стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснювальні примітки.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання цієї фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Відповідальністю аудитора є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі результатів нашого аудиту. Ми провели аудит у відповідності до вимог Закону України «Про аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів аудиту (видання 2014 року), прийнятих рішенням Аудиторської Палати України №320/1 від 29 грудня 2015 року в якості Національних стандартів аудиту, а також з урахуванням вимог та рекомендацій Національного банку України щодо проведення аудиторських перевірок банків України. Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів стосовно сум та розкриттів у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятність облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні та відповідні аудиторські докази для висловлення нашої умовно – позитивної думки.

Основа для висловлення умовно – позитивної думки

- I. У Примітці 4 зазначено, що керівництво Банку оцінило можливості Банку продовжувати безперервну діяльність в майбутньому та про те, що керівництву Банку невідомо про будь-які невизначеності, що можуть поставити під сумнів можливість продовжувати безперервну діяльність та Примітку 19, в якій зазначено про наміри збільшення статутного капіталу Банку. Постановою Національного банку України від 07.04.2016 № 464 «Про приведення статутного капіталу банків у відповідність до мінімально встановленого розміру» передбачено збільшення мінімального розміру статутного та регулятивного капіталу банків до розміру 200 мільйонів гривень не пізніше ніж до 11 липня 2017 року. За повідомленням управлінського персоналу, Банк продовжує здійснювати заходи, які направлені на залучення коштів з метою збільшення розміру статутного та регулятивного капіталу Банку до розміру 200 мільйонів гривень. Ми не

мали змоги отримати достатні та відповідні аудиторські докази щодо спроможності акціонерів Банку здійснити збільшення розміру статутного капіталу для досягнення рівня не менше ніж 200 млн. грн. у строк, не пізніше ніж 11.07.2017 р. Ця ситуація свідчить про існування суттєвої невизначеності, яка може поставити під значний сумнів здатність Банку безперервно продовжувати свою діяльність. Фінансова звітність не повністю розкриває інформацію про цей факт.

- II. Величина резервів під знецінення кредитів, які надані клієнтам, яка відображена Банком у статті Звіту про фінансовий стан «Кредити та заборгованість клієнтів» не враховує всі негативні події та умови, які мають вплив на оцінку вартості відповідних активів, що не відповідає вимогам МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». Якби Банк належним чином враховував показники знецінення, такі як значні фінансові труднощі та надання поступок позичальникові, які Банк не розглядав би за інших умов за кредитами з виявленими ознаками зменшення корисності на індивідуальній основі, загальна сума резерву на покриття збитків від зменшення корисності кредитів та заборгованості клієнтів на 31.12.2016 р. збільшилась би принаймні на 5 406 тисяч гривень, а власний капітал Банку зменшився б відповідну величину.

Умовно – позитивна думка

На нашу думку, за винятком впливу питань, про які йдеться у параграфі «Основа для умовно – позитивної думки», фінансова звітність подає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку на 31 грудня 2016 р., його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пояснювальний параграф

Ми звертаємо увагу на Примітку 35 до фінансової звітності, в якій Банком розкривається інформація щодо операцій з пов'язаними особами, обсяг яких є суттєвим. Крім того, як зазначено у Примітці 31, станом на кінець дня 31 грудня 2016 року значення нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9) складає 96,23% при максимальному нормативному значенні не більше 25% від розміру регулятивного капіталу. Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги це питання.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Нами у відповідності з вимогами ст. 69 Закону України «Про банки та банківську діяльність», п. 3.3 «Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності», затвердженого Постановою Національного банку України від 09.09.2003 р. № 389 надається додаткова інформація (оцінка), яка стосується річної фінансової звітності Банку за 2016 рік щодо:

- відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається банком для подання до Національного банку, станом на 1 січня року, наступного за звітним;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань:
 - внутрішнього контролю;
 - внутрішнього аудиту;
 - визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
 - визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;
 - достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, а також операцій із пов'язаними з банком особами;
 - ведення бухгалтерського обліку.

Питання, які викладені у цьому звіті розглядалися лише у рамках проведення аудиторської перевірки річної фінансової звітності Банку за 2016 рік на основі вибіркового тестування та у обсягах, необхідних для планування та проведення аудиторських процедур відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Цей звіт призначено для керівництва Банку та Національного банку України. При ознайомленні з цим звітом необхідно враховувати обмежений, як зазначено вище, характер процедур з оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Банку та організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю.

Крім того, слід враховувати, що критерії оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Банку і організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, використовуваними нами, можуть відрізнятися від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

Наводимо інформацію та відповідні оцінки, про які йде мова вище.

Виконуючи вимоги п. 3.3 «Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» щодо аналізу статистичної форми № 631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками», затвердженої постановою Правління Національного банку України від 01.03.2016 р. № 129 (із змінами і доповненнями), яка не є складовою частиною комплексу річної фінансової звітності, можна зробити наступні висновки.

Банком дотримано вимоги Національного банку України щодо відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками 631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками» що складена для подання до Національного банку, станом на 1 січня року, наступного за звітним.

Стосовно дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно - правовими актами Національного банку з питань:

- внутрішнього контролю

Банком в цілому дотримані вимоги Національного банку України щодо створення та формалізації системи внутрішнього контролю. В той же час, на нашу думку організація та функціонування системи внутрішнього контролю потребує вдосконалення в частині більш повної інтеграції всіх управлінських рівнів у процес оцінки та контролю ефективності середовища (як внутрішнього, так і зовнішнього), в якому функціонує Банк.

- внутрішнього аудиту

На нашу думку, не всі вимоги, які наведені у Положенні про організацію внутрішнього аудиту в банках України (затверджене Постановою Правління Національного банку України 10 травня 2016 року N 311), знайшли практичне застосування у діяльності внутрішнього аудиту Банку у звітному році. Комплексний ризик-орієнтований підхід до планування аудиторських перевірок на стадії запровадження, окремі напрями, які передбачені вимогами щодо організації внутрішнього аудиту, у звітному році не охоплені, існує питання обмеженості наявних ресурсів, як людських, так і методологічних, з огляду на цілі та задачі, які мають вирішуватися підрозділом внутрішнього аудиту Банку.

- визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

За нашими оцінками, підхід Банку до визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями визначений Банком не в повній мірі відповідає до вимогам нормативно-правових актів Національного банку, зокрема вимог Положення про порядок формування для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затвердженого постановою правління Національного банку України від 25 січня 2012 р. №23 (із змінами і доповненнями).

Зокрема, Банком не дотримано вимоги п.1.3, Глави 1, Розділу VII затвердженої Інструкції № 481 (від 27.12.2007р. НБУ України) відповідно до якої, при розрахунку резерву згідно Положення №23 банк повинен враховувати попередньо оцінені майбутні грошові потоки від застави з урахуванням витрат на її реалізацію.

Ряд кредитних операцій віднесені банком до таких, за якими невідомі кількість траншів і строк їх погашення, та, відповідно за якими Банк застосовує підхід до визначення величини кредитного ризику, як сума перевищення балансової вартості кредиту (без урахування раніше

сформованого резерву) над сумою боргу за кредитом на дату розрахунку резерву, зваженого на показник безризиковості активу, і вартості забезпечення, зваженої на відповідний коефіцієнт ліквідності забезпечення. Тобто в даному випадку, не застосовується метод ефективної ставки відсотка та дисконтування грошових потоків. В той же час, умови таких фінансових інструментів мають цілком визначені параметри: на звітну дату відомі як строк погашення траншів так, і сума заборгованості, а режим функціонування їх відповідає загальноприйнятому підходу, який є характерним для звичайних кредитних продуктів

- визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними

Ми оцінюємо ризик за операціями з пов'язаними із банком особами як високий, в тому числі з огляду на порушення Банком нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9). Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року значення нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9) складає 96,23% при максимальному нормативному значенні не більше 25%.

- достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, а також операцій із пов'язаними з банком особами

За станом на 31 грудня 2016 року (кінець дня) регулятивний капітал Банку, розрахований у відповідності із вимогами Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої Постановою Правління НБУ від 28 серпня 2001 року № 368, на підставі денного балансу (01 файл), складає 163 943 тис. грн.

Величина капіталу Банку на кінець звітного періоду є достатньою для виконання операцій, які передбачені банківською ліцензією, а його абсолютний розмір відповідає нормативним вимогам щодо його величини. В той же час звертаємо увагу на параграф «Основа для висловлення умовно – позитивної думки», який викладений до висловлення думки аудитора, де розкрито питання щодо існування суттєвої невизначеності щодо спроможності акціонерів Банку здійснити збільшення розміру статутного капіталу для досягнення рівня не менше ніж 200 млн. грн у строк, не пізніше ніж 11.07.2017 р., яка може поставити під значний сумнів здатність Банку безперервно продовжувати свою діяльність у зв'язку зі наявністю сумнівів.

- ведення бухгалтерського обліку

Банк окремі кредитні операції обліковує не за амортизованою собівартістю з використанням ефективної ставки відсотка та не у всіх випадках визнає різниці між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору в кореспонденції з рахунками дисконту (премії), якщо ефективна ставка відсотка за цим інструментом є вищою або нижчою, ніж ринкова. Ми не знайшли інших свідчень, крім вищевикладених, згідно з якими бухгалтерський облік Банку не можна було б визнати таким, який відповідає вимогам нормативно-правових актів Національного банку.

Директор
ТОВ «АФ «ПКФ Аудит-фінанси»

І.О. Каштанова

Директор з аудиту банків
ТОВ «АФ «ПКФ Аудит-фінанси»
(сертифікат аудитора банків № 0072)

С.В. Білобловський

ТОВ «АФ «ПКФ Аудит-фінанси» здійснює діяльність на підставі Свідоцтва про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів від 26.10.2006 р. № 3886, видане за рішенням Аудиторської палати України 26.10.2006 р. №167/3. Чинне до 21.04.2021 р.

Свідоцтво про включення до реєстру аудиторських фірм, які проводити мають право на проведення аудиторських перевірок банків № 0000019 від 17.09.2012 р. Чинне до 17.09.2017 р.

Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних та фізичних осіб-підприємців 28.09.2006 р. № 1 074 102 0000 019892. Ідентифікаційний код юридичної особи 34619277.

24 квітня 2017 року
вул. О. Гончара 41, місто Київ, Україна, 01054